

Skatteutskottets utlåtande 2023/24:SkU17

Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om ett gemensamt ramverk för företagsbeskattning i Europa

---

Sammanfattning

Utskottet anser att Europeiska kommissionens förslag strider mot subsidiaritetsprincipen och föreslår i enlighet med 10 kap. 3 § riksdagsordningen att riksdagen lämnar ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande.

Utskottet är på ett övergripande plan positivt till kommissionens ambition att förbättra den inre marknads funktionssätt genom att förenkla och minska administrationen för företag som bedriver verksamhet över gränserna inom EU.

Utskottet vill inledningsvis betona att grundprincipen om medlemsstaternas befogenhet på skatteområdet måste värnas när det gäller direkta skatter. Det faller inom varje medlemsstats nationella kompetens att säkra välfärden genom att ta ut och använda skatteintäkter på ett lämpligt sätt. Nyttan av att ha harmoniserade regler måste därför vägas mot medlemsstaternas befogenheter och möjligheten att införa och behålla egna nationella regler. Utskottet vill framhålla att utgångspunkten för samarbetet inom EU är att skattebasen för inkomstskatt bestäms nationellt.

Företagsbeskattningen är nära integrerad med andra delar av skatteområdet och med medlemsstaternas politiska och ekonomiska förhållanden. Utskottet anser att utformningen av företagsbeskattningen måste ske på ett sådant sätt att det finns ett utrymme för varje enskild medlemsstat att beakta de särskilda förutsättningar som avser den egna statens näringslivsstruktur. Utskottet delar därför regeringens bedömning att medlemsstaten initialt är mer lämpad att avgöra hur företagsbeskattningen och regelverk för beskattning av koncerner bör utformas.

När det gäller kommissionens angivna mål att motverka skatteflykt och skatteundandraganden konstaterar utskottet att dessa frågor kan hanteras inom ramen för det antagna direktivet om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt påverkar den inre marknaden. Utskottet konstaterar vidare att skatteflyktsaspekter är nära förknippade med koncerninterna transaktioner vid gränsöverskridande handel och att motverkandet av skatteflykt och skatteundandraganden därför inte primärt går att på ett effektivt sätt komma till rätta med enbart genom gemensamma bestämmelser om företagsbeskattning.

Utskottet konstaterar vidare att förslaget om en s.k. one-stop shop, dvs. att det ska finnas en gemensam kontaktpunkt för företagen och att de endast ska behöva vända sig till *en* skatteadministration, inte innebär en sådan förenkling och minskad administration som kommissionen framhåller eftersom både toppmoderbolaget och varje företag som ingår i den s.k. BEFIT-gruppen måste lämna deklARATIONER till sina respektive myndigheter i de stater där respektive företag har sin hemvist.

När det gäller beräkningen av BEFIT-skattebasen innebär förslaget enligt utskottet att två skatteberäkningar behöver göras – en för att räkna fram ett preliminärt resultat inför sammanläggningen till en gemensam skattebas och därefter en slutlig skatteberäkning enligt nationella regler. Inte heller denna del av förslaget torde enligt utskottet innebära en sådan förenkling och minskad administration som kommissionen framhåller.

Utskottet delar också regeringens farhåga när det gäller kommissionens förslag om ett system för riskvärdering och medlemsstaternas möjligheter att nå enighet i riskbedömningarna.

Utskottet konstaterar också att det faktum att regelverket enligt förslaget är frivilligt för mindre koncerner kommer att medföra att det finns en risk för att dessa företag kommer att välja att tillämpa det mest förmånliga skattesystemet, vilket i sin tur kan leda till ökade möjligheter till skatteplanering.

Sammanfattningsvis anser utskottet att förslaget går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de angivna målen.

Prövade förslag

Kommissionens förslag till direktiv om ett gemensamt ramverk för företagsbeskattning i Europa (COM(2023) 532).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Bakgrund	5
Förslagets huvudsakliga innehåll.....	6
Utskottets prövning.....	10
Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om ett gemensamt ramverk för företagsbeskattning i Europa	10
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över prövade förslag	17
<i>Bilaga 2</i>	
Motiverat yttrande från Sveriges riksdag.....	18

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om ett gemensamt ramverk för företagsbeskattning i Europa

Riksdagen beslutar att lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som framgår av utskottets förslag i bilaga 2.

Stockholm den 25 januari 2024

På skatteutskottets vägnar

Niklas Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Karlsson (S), Per Söderlund (SD), Hanna Westerén (S), Eric Westroth (SD), Patrik Björck (S), Fredrik Ahlstedt (M), Ida Ekeröth Clausson (S), David Lång (SD), Marie Nicholson (M), Ilona Szatmári Waldau (V), Cecilia Engström (KD), Helena Lindahl (C), Bo Broman (SD), Annika Hirvonen (MP), Martin Melin (L), Crister Carlsson (M) och Peder Björck (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Kommissionen presenterade den 12 september 2023 ett direktivförslag om ett gemensamt ramverk för företagsbeskattning i Europa (Business in Europe: Framework for Income Taxation, BEFIT). Riksdagen ska enligt 9 kap. 20 § riksdagsordningen pröva om ett utkast till en lagstiftningsakt inom Europeiska unionen strider mot subsidiaritetsprincipen. Enligt subsidiaritetsprincipen ska unionen på de områden där den inte har exklusiv befogenhet vidta en åtgärd endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, på vare sig central, regional eller lokal nivå, och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå. Inom ramen för prövningen är det möjligt att använda ett proportionalitetstest. Enligt proportionalitetsprincipen ska unionens åtgärder till innehåll och form inte gå utöver vad som är nödvändigt för att nå målen i fördragen. Kammaren ska enligt 10 kap. 2 § riksdagsordningen hänvisa ett utkast till lagstiftningsakt till det berörda utskottet för prövning. Om ett utkast strider mot subsidiaritetsprincipen ska utskottet lämna ett utlåtande till kammaren med förslag om att riksdagen ska lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande.

Kammaren hänvisade det aktuella ärendet till skatteutskottet den 1 december 2023. Tidsfristen för att lämna ett motiverat yttrande löper ut den 16 februari 2024. Regeringen har informerat om sin bedömning av tillämpningen av subsidiaritetsprincipen i ärendet i faktapromemoria 2023/24:FPM10 Direktiv om ett gemensamt ramverk för företagsbeskattning i Europa. I samband med utskottets sammanträde den 5 oktober 2023 informerade statssekreterare Carolina Lindholm med medarbetare från Finansdepartementet utskottets ledamöter om frågan.

Bakgrund

Arbetet med en gemensam ram för företagsbeskattning har pågått under lång tid. Kommissionen överlämnade ett direktivförslag om gemensam konsoliderad bolagsskattebas (Common Consolidated Corporate Tax Base, CCCTB) till rådet i mars 2011. I oktober 2016 nylanserade kommissionen ett förslag om CCCTB tillsammans med ett förslag om en gemensam bolagsskattebas (Common Corporate Tax Base, CCTB). I samband med att de två nya direktiven presenterades drogs 2011 års direktivförslag tillbaka.

I meddelandet om företagsbeskattning för 2000-talet från den 18 maj 2021 tillkännagav kommissionen avsikten att under 2023 lägga fram ett förslag om ett långsiktigt gemensamt ramverk för företagsbeskattningen i EU i syfte att

minska den administrativa bördan, undanröja skattehinder och skapa ett mer företagsvänligt klimat på den inre marknaden. I meddelandet förklarades att det kommande förslaget skulle bygga vidare på det pågående arbetet inom ramen för Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) och det inkluderande ramverket för att motverka skattebaseroering och vinstförflyttning (IF) med hänsyn till förslag på dels en fördelningsnyckel (pelare 1), dels en gemensam skattebas (pelare 2). Kommissionen anförde också att förslaget skulle ersätta förslaget om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas (CCCTB) från 2016.

Förslagets huvudsakliga innehåll

Kommissionen föreslår regler för att fastställa en gemensam skattebas för stora koncerner. Förslaget knyter delvis an till tidigare initiativ på området, såsom CCTB och CCCTB. Förslaget är avsett att tillsammans med förslaget till direktiv om att inrätta ett system där hemviststatens skatteregler tillämpas för mikroföretag samt små och medelstora företag förenkla skatteregler för företag inom unionen.

Reglerna föreslås vara obligatoriska för koncerner verksamma i EU med en årlig omsättning i koncernen på minst 750 miljoner euro under minst två av de senaste fyra räkenskapsåren (jfr gränsen för tilläggsskatt, pelare 2). Reglerna ska tillämpas på företag i koncernen där toppmoderföretaget, direkt eller indirekt, innehar minst 75 procents ägande eller rätt till minst 75 procent av vinsten. För att reglerna ska vara obligatoriska för koncerner vars toppmoderföretag är beläget utanför EU ställs vissa ytterligare krav på bl.a. koncernens omsättning. För mindre koncerner föreslås reglerna vara frivilliga att tillämpa.

Syftet med kommissionens förslag är att förbättra den inre marknads funktionssätt genom att förenkla för företag som bedriver verksamhet över gränserna inom EU.

Gemensamt skatteunderlag

Enligt förslaget ska ett gemensamt skatteunderlag beräknas för de företag i koncernen som berörs av regelverket (BEFIT-gruppen), vilket medför förlustutjämning över gränserna. Det gemensamma skatteunderlaget (BEFIT-skattebasen) ska beräknas utifrån bokfört resultat per företag i BEFIT gruppen, efter ett antal skattemässiga justeringar av resultatet. Varje företag som ingår i BEFIT-gruppen föreslås beskattas för sin del av BEFIT-skattebasen efter en fördelning per företag baserad på genomsnittligt skattepliktigt resultat under de tre föregående räkenskapsåren. Det fördelade resultatet tas upp till beskattning enligt nationella regler, och skattemässiga justeringar får göras enligt nationell lagstiftning. Den föreslagna fördelningsregeln är tänkt att gälla under en övergångsperiod. Kommissionen får under perioden den 1 juli 2028 - 30 juni 2035 lämna ändringsförslag till direktivet bestående av en ny metod

för fördelning av BEFIT-skattebasen. Till dess att en ändring har trätt i kraft ska den föreslagna fördelningsregeln för övergångsperioden fortsätta att gälla.

Trafiksignalsystem

När det gäller transaktioner med närstående företag utanför BEFIT-gruppen (dvs. närstående företag som inte uppfyller kravet på minst 75 procent ägande eller rätt till vinst eller t.ex. har hemvist utanför EU) föreslås för vissa transaktioner ett s.k. ”trafiksignalsystem” för att underlätta tillämpning av armlängdsprincipen. Enligt detta förenklade system för riskvärdering ska medlemsstaterna, utifrån riktmärken för distributions- och tillverkningsverksamhet som ska fastställas av en expertgrupp, bedöma risken i transaktioner som rör viss distributions- och tillverkningsverksamhet som låg, medel eller hög. Medlemsstaterna föreslås vidta lämpliga åtgärder efter den riskbedömning som de gör – låg risk innebär att medlemsstaterna inte bör utreda verksamheten närmare, verksamhet som bedöms utgöra hög risk kan granskas eller utgöra objekt för revision.

One-stop shop och BEFIT-information

Förslaget innebär att företagen ska kunna ha en gemensam kontaktpunkt och kunna vända sig till en enda skatteadministration i unionen (en s.k. one-stop shop). Toppmoderföretaget i en BEFIT-grupp ska lämna BEFIT-information (BEFIT information return) för hela gruppen. Om toppmoderföretaget inte är beläget i en medlemsstat utser BEFIT-gruppen ett företag som är beläget i en medlemsstat som ska ansvara för att lämna BEFIT-information. BEFIT-information ska lämnas till den behöriga myndigheten där toppmoderföretaget eller det ansvariga företaget har skatterättslig hemvist senast fyra månader efter utgången av räkenskapsåret. Av informationen ska bl.a. det preliminära framräknade skatteresultatet för varje medlem i BEFIT-gruppen, BEFIT-skattebasen för gruppen och den del av BEFIT-skattebasen som fördelats till medlemmen framgå. När BEFIT-informationen lämnats in till behörig myndighet ska myndigheten direkt överföra informationen till de behöriga myndigheterna i de medlemsstater där BEFIT-gruppen har sin skatterättsliga hemvist eller ett fast driftställe.

Individuell skattedeklaration

Varje företag som ingår i BEFIT-gruppen ska enligt förslaget lämna en individuell skattedeklaration (individual tax return) där företaget ska deklarerat sitt fördelade resultat. Deklarationen ska lämnas till den behöriga myndighet där företaget har sin skatterättsliga hemvist eller ett fast driftställe. Deklarationen ska lämnas in inom tre månader från det att företaget fått information om att deras BEFIT-information godkänts av det s.k. BEFIT-teamet (se nedan). Om företaget ingår i en nationell BEFIT-grupp ska deklarationen lämnas in senast åtta månader efter räkenskapsårets utgång. Ett individuellt beskattningsbeslut (individual tax assessment) ska utfärdas i

enlighet med deklarationen. Om nödvändigt kan den behöriga myndigheten utfärda ett justerat beskattningsbeslut, vilket sedan ska delas med behöriga myndigheter via BEFIT-teamet.

BEFIT-team

Ett BEFIT-team bestående av representanter för samtliga berörda medlemsstaters skatteadministrationer där BEFIT-gruppen bedriver verksamhet ska sammankallas inom en månad från det att BEFIT-informationen lämnats in. BEFIT-teamet kommer att dela information och samarbeta i ett särskilt verktyg som kommissionen kommer att ta fram. Teamets uppgift är bl.a. att undersöka fullständigheten och riktigheten i den information som lämnats in. Teamet ska eftersträva att uppnå samförstånd inom fyra månader.

Revision och överprövning

De behöriga myndigheterna kan initiera och koordinera revisioner av BEFIT-gruppens medlemmar som har sin skatterättsliga hemvist i medlemsstaten eller om det finns ett fast driftställe. De behöriga myndigheterna kan också genomföra gemensamma revisioner i enlighet med bestämmelserna i rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning. Om revisionen påverkar den fördelade BEFIT-skattebasen ska reviderad BEFIT-information utfärdas och delas, genom BEFIT-teamet, med alla berörda medlemsstaters behöriga myndigheter. Dessa myndigheter ska då utfärda justerade beskattningsbeslut i enlighet med den reviderade, fördelade BEFIT-skattebasen. Några justerade beskattningsbeslut ska dock inte utfärdas om skillnaden i fråga om den fördelade skattebas som framkommer genom revisionen inte överstiger det belopp som är lägst av 10 000 euro eller 1 procent av BEFIT-skattebasen.

Förslaget innehåller även särskilda bestämmelser om överprövning (administrative and judicial appeals) avseende BEFIT-information och individuella beskattningsbeslut. Vid justering ska information skickas via BEFIT-teamet. Även när det gäller överprövning krävs att skillnaden som framkommer vid prövningen måste överstiga det belopp som är lägst av 10 000 euro eller 1 procent av BEFIT-skattebasen för att medföra ändringar i beskattningsbesluten.

Sanktioner

Sanktioner ska enligt förslaget införas för överträdelse av nationella bestämmelser som antagits för att genomföra direktivet. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Kommittéförfarande m.m.

Enligt direktivförslaget ska kommissionen få rätt att anta delegerade akter enligt artikel 290 i EUF-fördraget. Denna behörighet föreslås gälla för

uppdatering av bilagorna när nya företagsformer och skatter tillkommer samt för fastställande av närmare regler om anpassning av det preliminära skatteresultatet för försäkringsföretag. För att tillförsäkra enhetliga villkor vid genomförande av direktivet föreslås kommissionen genom s.k. kommitté-förfarande även få behörighet att föreskriva närmare regler om riktmärken för distributions- och tillverkningsverksamhet samt om kommunikation inom BEFIT-teamet.

Utskottets prövning

Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om ett gemensamt ramverk för företagsbeskattning i Europa

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen beslutar att lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som framgår av utskottets förslag i bilaga 2.

Subsidiaritetsprincipen

Innebörden av subsidiaritetsprincipen framgår av artikel 5.3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). Enligt subsidiaritetsprincipen ska unionen på de områden där den inte har exklusiv befogenhet vidta en åtgärd endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, på vare sig central, regional eller lokal nivå, och därför på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå. Inom ramen för prövningen är det möjligt att använda ett proportionalitetstest. Enligt proportionalitetsprincipen ska unionens åtgärder till innehåll och form inte gå utöver vad som är nödvändigt för att nå målen i fördraget.

Kommissionens bedömning

Kommissionen anser att förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen eftersom frågan är av sådan art att den kräver ett gemensamt initiativ på hela den inre marknaden.

Kommissionen lyfter fram att regelpaketet åstadkommer regelförenklingar som stämmer överens med reglerna i minimibeskattningsdirektivet. Skillnaderna mellan de olika skattesystemen i medlemsstaterna skapar orättvisa och osäkerhet, vilket enligt kommissionen har en negativ effekt på den inre marknads funktion eftersom de avskräcker från gränsöverskridande investeringar och investeringar i den gemensamma marknaden. Skillnaderna i skattesystemen kan enligt kommissionen också skapa snedvridningar som i sin tur kan leda till oönskad dubbel icke-beskattning och oavsiktliga skattefördelar.

Problemen är gemensamma för alla medlemsstater och kan enligt kommissionen inte åtgärdas på ett effektivt sätt enbart genom nationella åtgärder. Samarbete och bilaterala åtgärder för att undanröja problem som uppkommer på grund av skillnader i nationella skattesystem bedöms som

ineffektiva av kommissionen, som framhåller att enbart ett unionsomfattande initiativ med gemensamma regler varaktigt kan undanröja oönskade skillnader mellan nationella skattesystem. Enligt kommissionen är ett gemensamt regelverk lämpligt eftersom det skulle öka rättssäkerheten och förutsebarheten för företagen samtidigt som den administrativa bördan minskar.

Enligt kommissionen är förslaget förenligt med proportionalitetsprincipen och går inte längre än syftet att säkerställa den lägsta skyddsnivå som krävs för den inre marknaden. Kommissionen bedömer att förslaget är begränsat till vad som har bedömts som absolut nödvändigt, dvs. förslaget avser inte en fullständig harmonisering av företagsskattesystemen utan begränsas till gemensamma regler som syftar till att fastställa den skattepliktiga inkomsten för stora koncerner. För övriga företag som skulle kunna påverkas av reglerna ska de vara frivilliga. Rätten att fastställa skattesatser och tillämpa reglerna, inklusive möjligheten att justera det fördelade resultatet enligt nationella skatteregler, kommer även fortsättningsvis att ligga kvar hos medlemsstaterna.

Kommissionen betonar att reglerna som föreslås i BEFIT-direktivet har utformats för att i så stor utsträckning som möjligt stämma överens med reglerna om global minimibesättning, vilket innebär att kostnaderna för implementering för både företag och medlemsstater kan hållas nere. Initiala kostnader av förslaget bedöms av kommissionen vägas upp av framtida besparingar och en förenklad administration som på lång sikt kan underlätta resursallokeringen för både företag och nationella skatteadministrationer. Mot denna bakgrund anser kommissionen att förslaget inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dess mål och att förslaget därför är förenligt med proportionalitetsprincipen.

Regeringens ståndpunkt

Enligt förslaget ska företagsbeskattningen harmoniseras i hög grad för vissa företag. Förslaget är långtgående och innebär en stor inskränkning av medlemsstaternas befogenhet på området för direkt skatt. Regeringen anser att det är viktigt att nyttan av att ha harmoniserade skatteregler på det här området vägs mot den inskränkning av medlemsstaternas möjligheter att införa och behålla egna nationella skatteregler som en harmonisering medför. Detta gäller inte minst det nationella intresset att beskatta för att kunna finansiera välfärd och trygghet. Det är också viktigt att öppna och exportberoende ekonomiers legitima intressen beaktas. Förslagets påverkan på svensk ekonomi, företag och de offentliga finanserna är därför viktig. Skatteregler bör vara förutsebara, proportionerliga och träffsäkra utifrån syftet. Överlappning av olika regleringar bör så långt möjligt undvikas. En orimlig administrativ börda för skattskyldiga, skattemyndigheter eller andra berörda myndigheter ska undvikas. Regeringen är sammanfattningsvis tveksam till om nyttan med förslaget överväger den nackdel för medlemsstaterna som inskränkningen av befogenheten att införa och behålla egna nationella skatteregler innebär.

Det är generellt sett positivt med åtgärder som förbättrar den inre marknadens funktionssätt och minskar företagens administrativa kostnader. Dock synes den potentiella förenklingen för företagen vara överdriven, och i vissa delar framstår det som att den tillämpning av reglerna som föreslås kan innebära en ökad administration. Förslaget, som är omfattande och komplext, måste analyseras noggrant. Bland annat behöver det undersökas hur det föreslagna systemet för internprissättning påverkar koncerner och samverkar med övriga regler. Systematiken för beräkning av ett gemensamt skatteunderlag, regler för förlustutjämnning samt fördelningsnyckelns utformning behöver utredas närmare. Dessutom behöver det analyseras om det är motiverat att kommissionen ska ges möjlighet att anta delegerade akter i den omfattning som anges i förslaget. Kombinationen av en gemensam skattebas och olika nationella skattebaser behöver också analyseras, bl.a. med avseende på den administrativa bördan. Mot denna bakgrund anser regeringen att det finns betydande osäkerhet kring införandet av ett gemensamt ramverk för företagsbeskattning inom EU och regeringen är skeptisk till ett sådant ramverk.

Regeringens bedömning av förslagets förenlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Subsidiaritetsprincipen

Regeringen vill inledningsvis framhålla att medlemsstaternas befogenhet på skatteområdet måste värnas när det gäller direkta skatter. Det gäller bl.a. möjligheten att kunna införa och behålla egna nationella regler. Det faller inom ramen för varje medlemsstats nationella befogenhet att säkra välfärden genom att ta ut och använda skatteintäkter på lämpligt sätt. Företagsbeskattningen är nära integrerad med både andra delar av skatteområdet och med medlemsstaternas ekonomiska och politiska förhållanden. Generellt sett är medlemsstaterna bättre lämpade att bedöma och överblicka hur företagsbeskattningen bör utformas för att nå politiska och ekonomiska mål. Nationella företags-skattesystem är generellt sett utformade på ett sätt som passar näringslivsstrukturen i varje enskild medlemsstat (bank och finans, industri, jordbruk etc.). Det kan därför hävdas att det finns en risk för att BEFIT-förslaget i stället för vad kommissionen anför skulle minska konkurrensen och därmed negativt påverka produktiviteten i EU. Regeringen anser att medlemsstaterna är bäst lämpade att bedöma och överblicka hur företagsbeskattningen och regelverk för beskattning av koncerner bör utformas.

Enligt subsidiaritetsprincipen ska unionen, på de områden där den inte har exklusiv befogenhet, vidta en åtgärd endast om och i den mån målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå. Regeringen anser att det är positivt med åtgärder som förbättrar den inre marknadens funktionssätt. Det är även positivt om mismatchningar och snedvridningar på den inre marknaden

skulle minska genom ett samordnat tillvägagångssätt samt att skatteundandraganden motverkas. Regeringen håller med kommissionen om att vissa av de fördelar med förslaget som lyfts fram för företagen bäst skulle uppnås genom lagstiftning på EU-nivå. Det gäller exempelvis förslaget på gränsöverskridande förlustutjämning och i viss mån administrativa förenklingar med anledning av t.ex. minskade dokumentationskrav och att enbart toppmoderföretaget behöver lämna BEFIT-information.

Regeringen vill samtidigt framhålla att utgångspunkten för samarbetet inom EU är att skattebasen för inkomstskatt bestäms nationellt. Varje skillnad mellan olika medlemsstaters skattesystem innebär därför inte i sig att det finns hinder för den inre marknaden eller att det är fråga om orättvis konkurrens. Vidare bedöms inte en förändrad skattefördelning vara nödvändig för att den inre marknaden ska fungera bättre. Enligt regeringens bedömning framstår förslagets potentiella förenkling för företagen som överskattad. I sammanhanget bör det även framhållas att antagandet av direktivet mot skatteundandraganden är ett viktigt steg när det gäller motverkande av skatteundandraganden på den inre marknaden, vilket är ett av de syften som kommissionen anger med förslaget. Det finns skäl att ifrågasätta om gemensamma företagskatteregler skulle tillföra sådana fördelar utöver vad som redan följer av direktivet mot skatteundandraganden att det vägs upp av nackdelen av en inskränkning av den nationella befogenheten. Med hänsyn till dessa omständigheter finns det skäl att ifrågasätta om det behövs ett EU-gemensamt regelverk på det här området för att uppnå dessa mål.

Även om invändningar kan riktas mot delar av förslaget i subsidiaritets-hänseende, anser regeringen sammantaget att det inte finns skäl att ifrågasätta kommissionens bedömning att förslaget på ett EU-gemensamt ramverk för företagsbeskattningen är förenligt med subsidiaritetsprincipen.

Proportionalitetsprincipen

Enligt proportionalitetsprincipen ska unionens åtgärder till innehåll och form inte gå utöver vad som är nödvändigt för att nå målen i fördragen.

Regeringen är ytterst tveksam till om skälen för ett införande av gemensamma regler för att fastställa skattepliktig inkomst för gränsöverskridande koncerner uppväger den begränsning i handlingsfriheten att utforma företagskatteregler anpassade efter nationella förutsättningar som förslaget innebär. Sverige har i dag effektiva regler (och skatteavtal) för hantering av bl.a. dubbelbeskattning och koncerninterna internprissättningsituationer. Sverige deltar redan i flera gränsöverskridande samarbeten som syftar till effektivare regler och att säkra skattebasen vid gränsöverskridande situationer.

Vid beräkning av BEFIT-skattebasen föreslås i direktivet att skattemässiga justeringar ska göras av de berörda företagens bokförda resultat för att beräkna ett preliminärt resultat för varje företag. Dessa preliminära resultat läggs sedan samman till en gemensam skattebas. Efter fördelning av den gemensamma skattebasen till företagen i BEFIT-gruppen får justeringar göras av det

fördelade resultatet enligt nationella bestämmelser. Detta torde innebära att två skatteberäkningar behöver göras av företag som tillämpar BEFIT-regelverket – en för att räkna fram ett preliminärt resultat inför sammanläggningen till en gemensam skattebas och därefter en slutlig skatteberäkning enligt nationella regler. Denna aspekt av förslaget framstår inte som att det kommer att bidra till att minska företagens administrativa börda och de förenklande aspekterna med förslaget som kommissionen lyfter fram kan därför ifrågasättas. Arbetet i så kallade BEFIT-team i samband med granskning av BEFIT-information förefaller också att riskera att ta betydande tid och resurser i anspråk av de nationella skattemyndigheterna.

BEFIT-regelverket föreslås vara frivilligt att tillämpa för mindre koncerner vilket kan uppmuntra sådana koncerner att räkna på skattekonsekvenserna enligt nationell lagstiftning och enligt tillämpning av reglerna som föreslås i direktivet.

I fråga om det ”trafiksignalsystem” som föreslås för företag utanför BEFIT-gruppen framstår det enligt regeringens tidiga bedömning som att det förvisso skulle kunna underlätta riskbedömningen av koncerninterna transaktioner, men regeringen ser svårigheter i att fastställa föreslagna nivåer för utvärdering av risk som hög, medel eller låg enligt en metod som samtliga medlemsstater kan acceptera.

Sammantaget anser regeringen att mycket talar för att BEFIT-förslaget, som föreskriver en stor mängd regler på ett område där det är viktigt att bevara nationellt självbestämmande, går utöver vad som är nödvändigt för att skydda den inre marknaden. Mot den bakgrunden ifrågasätter regeringen om förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är på ett övergripande plan positivt till kommissionens ambition att förbättra den inre marknads funktionssätt genom att förenkla och minska administrationen för företag som bedriver verksamhet över gränserna inom EU.

Kommissionens förslag innebär i huvudsak att medlemsstaternas olika skattesystem ersätts av ett enda system för de företag som omfattas av regelverket. En gemensam skattebas ska beräknas för de koncerner som berörs (den s.k. BEFIT-gruppen), vilket ska möjliggöra förlustutjämning över gränserna. Det gemensamma skatteunderlaget ska beräknas utifrån bokfört resultat per företag i BEFIT gruppen, efter ett antal skattemässiga justeringar av resultatet. Varje företag som ingår i BEFIT-gruppen föreslås beskattas för sin del av BEFIT-skattebasen efter en fördelning per företag baserad på genomsnittligt skattepliktigt resultat under de tre föregående räkenskapsåren. Det fördelade resultatet tas upp till beskattning enligt nationella regler och skattemässiga justeringar får enligt förslaget göras enligt nationell lagstiftning.

Utskottet vill inledningsvis betona att grundprincipen om medlemsstaternas befogenhet på skatteområdet måste värnas när det gäller direkta skatter. Det

faller inom varje medlemsstats nationella kompetens att säkra välfärden genom att ta ut och använda skatteintäkter på ett lämpligt sätt. Nyttan av att ha harmoniserade regler måste därför vägas mot medlemsstaternas befogenheter och möjligheten att införa och behålla egna nationella regler. Utskottet vill framhålla att utgångspunkten för samarbetet inom EU är att skattebasen för inkomstskatt bestäms nationellt.

Företagsbeskattningen är nära integrerad med andra delar av skatteområdet och med medlemsstaternas politiska och ekonomiska förhållanden. Utskottet anser att utformningen av företagsbeskattningen måste ske på ett sådant sätt att det finns ett utrymme för varje enskild medlemsstat att beakta de särskilda förutsättningar som avser den egna statens näringslivsstruktur. Utskottet delar därför regeringens bedömning att medlemsstaten initialt är mer lämpad att avgöra hur företagsbeskattningen och regelverk för beskattning av koncerner bör utformas.

När det gäller kommissionens angivna mål att motverka skatteflykt och skatteundraganden konstaterar utskottet att dessa frågor kan hanteras inom ramen för det antagna direktivet om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt påverkar den inre marknaden. Utskottet konstaterar vidare att skatteflyktsaspekter är nära förknippade med koncerninterna transaktioner vid gränsöverskridande handel och att motverkandet av skatteflykt och skatteundraganden därför inte primärt går att på ett effektivt sätt komma till rätta med enbart genom gemensamma bestämmelser om företagsbeskattning.

Utskottet konstaterar vidare att förslaget om en s.k. one-stop shop, dvs. att det ska finnas en gemensam kontaktpunkt för företagen och att de endast ska behöva vända sig till *en* skatteadministration, inte innebär en sådan förenkling och minskad administration som kommissionen framhåller eftersom både toppmoderbolaget och varje företag som ingår i den s.k. BEFIT-gruppen måste lämna deklARATIONER till sina respektive myndigheter i de stater där respektive företag har sin hemvist.

När det gäller beräkningen av BEFIT-skattebasen innebär förslaget enligt utskottet att två skatteberäkningar behöver göras – en för att räkna fram ett preliminärt resultat inför sammanläggningen till en gemensam skattebas och därefter en slutlig skatteberäkning enligt nationella regler. Inte heller denna del av förslaget torde enligt utskottet innebära en sådan förenkling och minskad administration som kommissionen framhåller.

Utskottet delar också regeringens farhåga när det gäller kommissionens förslag om ett system för riskvärdering och medlemsstaternas möjligheter att nå enighet i riskbedömningarna.

Utskottet konstaterar också att det faktum att regelverket enligt förslaget är frivilligt för mindre koncerner kommer att medföra att det finns en risk för att dessa företag kommer att välja att tillämpa det mest förmånliga skattesystemet, vilket i sin tur kan leda till ökade möjligheter till skatteplanering.

Sammanfattningsvis anser utskottet att förslaget går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de angivna målen.

Kommissionens förslag är därmed inte förenligt med subsidiaritetsprincipen. Utskottet föreslår därför att riksdagen lämnar ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som anges i bilaga 2.

BILAGA 1

Förteckning över prövade förslag

Kommissionens förslag till direktiv om ett gemensamt ramverk för företagsbeskattni ng i Europa (COM(2023) 532).

BILAGA 2

Motiverat yttrande från Sveriges riksdag

Riksdagen är på ett övergripande plan positivt till kommissionens ambition att förbättra den inre marknadens funktionssätt genom att förenkla och minska administrationen för företag som bedriver verksamhet över gränserna inom EU.

Kommissionens förslag innebär i huvudsak att medlemsstaternas olika skattesystem ersätts av ett enda system för de företag som omfattas av regelverket. En gemensam skattebas ska beräknas för de koncerner som berörs (den s.k. BEFIT-gruppen), vilket ska möjliggöra förlustutjämning över gränserna. Det gemensamma skatteunderlaget ska beräknas utifrån bokfört resultat per företag i BEFIT gruppen, efter ett antal skattemässiga justeringar av resultatet. Varje företag som ingår i BEFIT-gruppen föreslås beskattas för sin del av BEFIT-skattebasen efter en fördelning per företag baserad på genomsnittligt skattepliktigt resultat under de tre föregående räkenskapsåren. Det fördelade resultatet tas upp till beskattning enligt nationella regler och skattemässiga justeringar får enligt förslaget göras enligt nationell lagstiftning.

Riksdagen vill inledningsvis betona att grundprincipen om medlemsstaternas befogenhet på skatteområdet måste värnas när det gäller direkta skatter. Det faller inom varje medlemsstats nationella kompetens att säkra välfärden genom att ta ut och använda skatteintäkter på ett lämpligt sätt. Nyttan av att ha harmoniserade regler måste därför vägas mot medlemsstaternas befogenheter och möjligheten att införa och behålla egna nationella regler. Riksdagen vill framhålla att utgångspunkten för samarbetet inom EU är att skattebasen för inkomstskatt bestäms nationellt.

Företagsbeskattningen är nära integrerad med andra delar av skatteområdet och med medlemsstaternas politiska och ekonomiska förhållanden. Riksdagen anser att utformningen av företagsbeskattningen måste ske på ett sådant sätt att det finns ett utrymme för varje enskild medlemsstat att beakta de särskilda förutsättningar som avser den egna statens näringslivsstruktur. Riksdagen delar därför regeringens bedömning att medlemsstaten initialt är mer lämpad att avgöra hur företagsbeskattningen och regelverk för beskattning av koncerner bör utformas.

När det gäller kommissionens angivna mål att motverka skatteflykt och skatteundraganden konstaterar riksdagen att dessa frågor kan hanteras inom ramen för det antagna direktivet om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt påverkar den inre marknaden. Riksdagen konstaterar vidare att skatteflyktsaspekter är nära förknippade med koncern-interna transaktioner vid gränsöverskridande handel och att motverkandet av skatteflykt och skatteundraganden därför inte primärt går att på ett effektivt sätt komma till rätta med enbart genom gemensamma bestämmelser om företagsbeskattning.

Riksdagen konstaterar vidare att förslaget om en s.k. one-stop shop, dvs. att det ska finnas en gemensam kontaktpunkt för företagen och att de endast ska behöva vända sig till *en* skatteadministration, inte innebär en sådan förenkling och minskad administration som kommissionen framhåller eftersom både toppmoderbolaget och varje företag som ingår i den s.k. BEFIT-gruppen måste lämna deklARATIONER till sina respektive myndigheter i de stater där respektive företag har sin hemvist.

När det gäller beräkningen av BEFIT-skattebasen innebär förslaget enligt riksdagen att två skatteberäkningar behöver göras – en för att räkna fram ett preliminärt resultat inför sammanläggningen till en gemensam skattebas och därefter en slutlig skatteberäkning enligt nationella regler. Inte heller denna del av förslaget torde enligt riksdagen innebära en sådan förenkling och minskad administration som kommissionen framhåller.

Riksdagen delar också regeringens farhåga när det gäller kommissionens förslag om ett system för riskvärdering och medlemsstaternas möjligheter att nå enighet i riskbedömningarna.

Riksdagen konstaterar också att det faktum att regelverket enligt förslaget är frivilligt för mindre koncerner kommer att medföra att det finns en risk för att dessa företag kommer att välja att tillämpa det mest förmånliga skattesystemet, vilket i sin tur kan leda till ökade möjligheter till skatteplanering.

Sammanfattningsvis anser riksdagen att förslaget går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de angivna målen.

Kommissionens förslag är därmed inte förenligt med subsidiaritetsprincipen.